

Naaja H. Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit
/ maani

**§ 37 naapertorlugu ilinniartitaanermi oqaatsit atorpeqartut pillugit apeqqummut
2014/50-imuk akissut**

11-03-2014
Sags nr. 2014-097202
Dok. nr. 1511941

Asasara Naaja H. Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Fax +299 32 20 73
Email: iiknn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Naalakkersuisut ilinniartitaanermi oqaatsit atorpeqartut pillugit apeqquteqaatitit
qujassutigaat. Ilisimatitsissutigissavara apeqqutit 5 aamma 6 Naalakkersuisut
siulittaasuannit akissuteqarfigineqarmata.

1. *Naalakkersuisut siulittaasuata ammaanermi oqalugiaataa ima paasineqassava
kalaallit oqaasii atorlugit Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanerit suulluunniit
ingerlanneqarsinnaasariaqartut – taamaallunilu atuartsinermi
ilinniuteqarnermilu oqaatsit allanertat atorpeqassanngitsut?*

Akissut: Naamik, ajornarpoq eqqarsaatigissallugu Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanerit
tamarmik allamiut oqaasi atorntagit ilinniartitsissutigineqarsinnaanerit.
Minnerunngitsumik ilinniagartuutut ilinniartitaanermi nunani allamiut oqaasii atorntagit,
soorlu tuluit, danskit imaluunniit nunani avannarlermiut oqaasii atorntagit
ingerlanneqarsinnaanissaat.

2. *Apeqqutit siulliannut naameertoqassappat oqaatsitigut piginnaasaqarnerit
apeqqutaatinnagit kikkulluunniit ilinniartitaanermik
neqeroorfigineqartarnissaannik Naalakkersuisut isumartik itisilissagaat
kissaatiginarpoq.*

Akissut: Inuusuttortagut amerlalluinnartut ullumikkut ilinniartitaanerit avataanni
inissisimatitaapput, ilaatigut nunani allamiut oqaasiinik atuisinnaannginnertik
pissutigalugu. Taamaattumik Naalakkersuisut kissaatigaat ilinniartitaanermi
amerlanerusut peqataasinnaalersinnissaat aqutissiuunniarlugu, assersuutigalugu
assassorluni ilinniagaanerusuni ingerlatsinikkut, naak ilinnialersartut allamiut oqaasiinut
pikkorippallaanngikkaluartut. Naalakkersuisut taamaattumik isumaqarput
ilinniartitaanermik ineriartortitsisoqassasoq inuusuttunut atuagarsornikkut
oqaatsigulluunniit pikkorippallaanngikkaluartunut, kisiannili allamiut oqaasiiniit
allaanerusunik piginnaaneqartunut sammititaasunik. Tamannali isumaqanngilaq
ilinniarnep ingerlannerani, assersuutigalugu sanasumut fagitigut sanngiiffigisani
piginnaanermik qaffassaasoqarsinnaassanngitsoq.

3. *Naalakkersuisut isumaqarpat oqaatsit saniatigut allanik, soorlu amigartumik
atuartitaanermik imaluunniit iliniarsimasunik ilinniartitsisussaaleqinermik,
peqquteqartoqartoq inuusuttortatta ilinniartitaanermi
ingerlariaqqinnissaagaluannut akornngusiisartunik?*

Akissut: Oqaatitsigut piginnaanerit aammalu minnerunngitsumik nunani allamiut oqaasiinut piginnaanerit ullutsinni assut pingaaruteqarput, inuusuttortagut maani nunatsinni ilinniartitaanernut ingerlatatsinnut qinnuteqaateqartilugit. Naalakkersuisut assut eqqumaffigivaat meerartatta inuusuttortattalu ilaasa naammattunik piginnaaneqalersinnaanermut periarfissaat tamatigut naammaginaruusangitsut, ilaatigut ilinniartitsisussaaleqinermik pissuteqartumik, ilinniartitsisunillu immikkut fagini toqqameqartartuni – linjefagini – piginnaanilinnik amigaateqarneq, ilaqtaninut inuttut fagitigullu pisariaqartumik tapersorsorneqarnissaq, inuttut ajornartorsiutit il.il. pissutigalugit piginnaanernik pisariaqartunik piginnaaneqalersinnaaneq akornusersorneqartarmat.

4. *Siunissami ullumikkut meeqqat atuarianni oqaatsit atuartsissutigineqartartut katitigaanerit tiimillu qassit atugaanerit Naalakkersuisut allannortilersaarpaat? Assersuutigalugu tuluit oqaasiinik imaluunniit oqaatsinik allanik, soorlu kineserit arabiamiulluunniit oqaasiinik nunarsuaq tamakkerlugu atugaanerpaanut aamma ilaasunik, atuinermik Naalakkersuisut pimoorussinerulersaarpat?*

Akissut: Inatsisiliornermi ullumikkut piffissamut atuartsiviusussamut taamaallaat minnerpaaffissanik kisitsisiliisoqarsimavoq, taamalu faginut ataasiakkaanut fagillu iluinut pinnani. Kommunit namminneq faginut ataasiakkaanut fagillu iluinut nal. ak. atorneqartussat aalajangersartussaavaat, qitiusumiit ilinniartitaanermi anguniagassat aalajangersagaasut tunngavigalugit aammalu atuartut piginnaasaat pisariaqartitsinerilu tunngavigalugit. Naalakkersuisut ullumikkut pilersaaruteqanngillat oqaatsinut ilinniarneqartussanut atatillugu piffissanik minnerpaaffissalersuinissamut, sumiiffinni ataasiakkaani oqartussaasut atuartunut tunngasumik ilisimasatik aallaavigalugit pilersaaruisiorlutillu atuartsinermik ingerlatsisussaammata. Ullumikkut inatsisitigut akornutissaqanngilaq kineserisut, arabiamiusut oqaatsinulluunniit allanut sammivilimmik atuartsinissamut.

5. *Siunissami ilinniartitaanerup pisortallu ingerlatsinerata oqaatsit kisiartaattut kalaallit oqaasiinik tunngaveqalernissaat Naalakkersuisut takorluugaraat? Tamanna angerneqassappat takorluugaq tamanna piviusunngorsarlugu sulinissamut Naalakkersuisut piffissaliussatut killigitinniagaat sunaassanganneqarnerisut tusarusunnarpoq.*

Akissut: Naamik, tamanna Naalakkersuisut anguniagarinngilaat. Naalakkersuisut anguniagaraat kalaallit oqaasiisa atugaanerit nukittorsarneqassasoq, kalaallit oqaasi nunatta pisortatigoortumik oqaaserimmagit nunatsinnilu kalaallisut oqaatsit oqaasitoqqaammata.

6. *Ilinniartitaanermi pisortallu ingerlatsineranni oqaatsit ikinnerpaamik ataatsit siunissami aamma atorneqartariaqartut Naalakkersuisut naatsorsuutigippassuk taava oqaatsit suussappat, imaluunniit oqaatsit qassit suussappat?*

Akissut: Danskit oqaasii inuiaqatigiinni kalaallini atugaapput, pissusissamisoorumillu ilinniartitaanermi allaffissornikkullu ingerlatsineranni aamma inissisimallutik. Tamatumalu saniatigut takorloorneqarsinnaavoq tuluit oqaasiisa nunatsinni nukittoriartornissaat, aamma ilinniartitaanerit iluanni allaffissornikkullu. Tamanna ilimanarluinnarpoq aatsitassarsiornerup annertusiarturnera ilutigalugu nammineq pissasoq, aammalumi inuiaqatigiit kalaallit annertunerujartortumik nunarsuarmi oqataasutut misigisimajartorneranni.

Danskit oqaasii Danmark-imi ilinniartitaanernut matuersaataapput, - aammalumi nunat avannarliit sinnerinut. Taamaattorli ilisimasariaqarpoq, danskisut oqalussinnaagaluarluni ilinniartumut kalaallimut ajornaatsuinnaasanngimmat nunat avannarlermiut oqaasiisa allat paasinissaat, tamannalu nammineq killilersuisuusinnaasarpoq. Naalakkersuisut aamma takusinnaavaat tuluit oqaasiisa ilinniartitaanermi annertunerujartortumik inissisimaleriarturnerat.

Tuluit oqaasii iluaqutigalugit kalaaleq ilinniartooq ilinniartitaanikkut amerlanerulluinnartunik qinigassaqalertarpoq, - nunarsuup ilaani tuluttut oqaaseqarfiusuni, aammali nunarsuup sinnerani nunarsuarmioqatigiit ilinniartitaaffiini allani.

Naalakkersuisut ungasinnerusumut takusinnaavaat tuluit oqaasiisa allaffissornikkut nukittunerusumik inissisimajartuaarnissaat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Nick Nielsen